

TIMO HAKULINEN

KESKUSTELU KILPAURHEILUN SOPIVUUDESTA NAISILLE KÄVI KIIVAANA 1920-LUVUN LOPULLA

Teollistuminen toi naiset työelämään. Vanhojen sukupuoliroolien rapistuessa vuosisadan vaihteessa naiset pääsivät vähitellen osallistumaan myös yhteiskunnalliseen elämään. Naisten yhteiskunnallisen roolin muuttuessa myös heidän ulkoinen käyttäytymisensä muuttui. Paheet, kuten tupakointi ja alkoholin käyttö, lisääntyivät naisten keskuudessa. Avuton, heikko, helposti kyynelehtivä, korsettia käyttävä, viktoriaaninen naisihanne väistyi. Liikunnallinen nainen ja filmitähdet nousivat uudeksi naisihanteeksi. [1920-luku]

Voimistelua pidettiin sopivana liikuntamuotona naisille. Miesten voimistelun ei sellaiseen katsottu soveltuvan naisille, siksi naisvoimistelua kehitettiin paremmin naisten erityisvaatimuksia vastaavaksi.

Urheilussa sukupuoliarjattelu oli syvälle juurtuneena. Naisurheilu sai alusta alkaen kovaa kritiikkiä osakseen. Vastustajat, kuten nykyaikaisen urheilun vastustajat yleensä, hakivat tukea mielipiteilleen niiden lääkärien ja tiedemiesten lausunnoista, jotka katsoivat urheilun olevan naisille epäsovivaa ja siveetöntä. Esitettyjen näkökantojen mukaan urheilu vaaransi "heikomman sukupuolen" terveyden ja asetti naisellisuuden koetukselle. Epäiltiin jopa sitä, voiko urheileva nainen synnyttää lapsen. Tämä oli erittäin voimakas, kielteinen kannanotto yhteiskunnassa, jossa äitiyden katsottiin olevan naisen tärkein tehtävä.

Vallinneen kauneuskäsityksen mukaan naisen tuli olla siro, suloinen, pehmeä ja herkkä. Hikinen, vankkarakenteinen, lihaksikas nainen oli kauhistus, ja hänen sopivuuttaan kotiäidiksi ja aviopuolisoksi epäiltiin. Naisten urheilullisista saavutuksista ei puhuttu ilman keskustelua heidän ulkonäöstään. Naisurheilijoihin kohdistuneet vihjailevat ja loukkaavat huhut lähtivät liikkeelle tavallisuudesta poikkeavasta ruumiin rakenteesta. Joskus epäiltiin, että naiskilpailija oli naiseksi pukeutunut mies. Huijauksen mahdollisuus oli olemassa, koska lääkärintarkastuksia ei suoritettu.

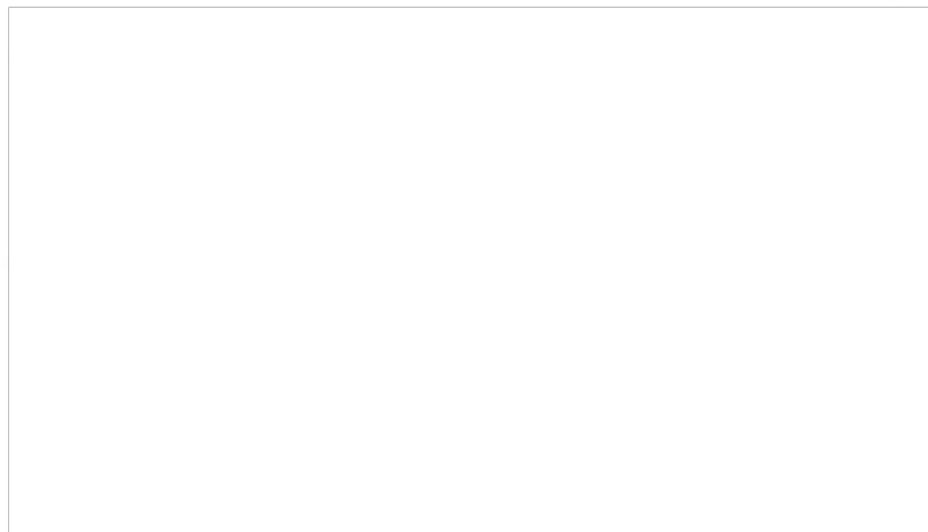
Pukeutumissäännöt ongelmana

Pukeutuminen on yksi tapa kontrolloida ihmisten käyttäytymistä. Naiset joutuivat tässä suhteessa silmätikuksi rikkoessaan yleisesti hyväksyttyjä pukeutumissääntöjä. Pitkät housut olivat perinteisesti miehinen vaatekappale. Hame kuului vastaavasti naisten asusteisiin. Housujen käyttöä pidettiin aluksi naisten "miehistymispyrkimyksen" eräänä ilmentymänä.

Lehdissä julkaistiin pukeutumisohjeita, jotteivät liikuntaa harrastavat naiset herättäisi yleistä pahennusta. Naisten hiihtoasu tuotti ongelmia. Pukeutumissääntöjä noudattava hameellinen hiihtoasu oli usein epäkäytännöllinen. Ajattelemattomuutta naiselta osoitti

myös se, jos hän pukeutui pitkiin housuihin pyöräillessään. Käytännöllisyysnäkökohdat kuitenkin puolsivat pitkien ulkoiluhousujen käyttöä, ja ne yleistyivät naisten ulkoiluasuna 1920-luvulla.

Naiskilpaurheilun vastustajille varsinainen kauhistus oli urheilukentällä miesten urheilusuun, lyhyisiin housuihin, hihattomaan paitaan ja piikkareihin ilman sukkia pukeutunut nainen. **Ivar Wilskman** totesi 1928 Kisakentässä naisten yleisurheilukilpailuista seuraavaa: *"Kun Työväen Urheiluliiton järjestämässä kilpailuissa olen nähnyt naisten puolialastomina, hikisinä ja rasittuneen näköisinä loikkailevan, heittävän, pahasti irvistellen juoksevan ja miesten tavoin liikkuvan, niin näky ei ole pienimmässäkään määrin minulle tuottanut esteettistä nautintoa -- päinvastoin."*

Jyväskylän Naisvoimistelijat poseeraavat voimistelutamineissaan v. 1921. (Kuva: Keski-Suomen museon kuva-arkisto)

Naisurheilu kehittyi kangerrellen Pohjoismaissa

Euroopassa naisten liikuntaharrastus oli laajinta Saksassa. Kilpaurheilussa Ranska ja Englanti olivat edelläkävijämaita. Naisurheilu oli vireää myös Neuvosto-Venäjällä, Italiassa, Puolassa ja Tsekkoslovakiassa. Huomion arvoista on se, että maailman johtaviin urheiluvaltioihin lukeutuissa Ruotsissa ja Suomessa naisurheilulla oli 1920-luvun alussa vähäpätöinen rooli.

Naisia kannustettiin liikuntaharrastuksen pariin, koska yleisesti uskottiin, että fyysisesti vahvoista vanhemmista syntyi hyväkuntoisia jälkeläisiä, joita kansakunta tarvitsi. Tästä huolimatta naisten liikuntaharrastukselle asetettiin 1920-luvulla edelleen paljon tiukemmat rajat kuin miesten vastaavalle harrastukselle. Eri urheilulajit luokiteltiin naisille sopiviin, vähemmän sopiviin ja vahingollisiin.

Keskustelu naisurheilusta jakautui kolmeen eri vaiheeseen. Ensin väittelyä käytiin siitä, pitäisikö naisten ylipäättään harrastaa miehisiä urheilulajeja, kuten yleisurheilua. Naisten "työnnytyä" 1920-luvun alussa entistä aktiivisemmin mukaan urheiluharrastukseen keskustelu siirtyi siihen, saivatko naiset kilpailla. Kolmannessa vaiheessa vuosikymmenen jälkimmäisellä puoliskolla keskustelua käytiin huippu-urheilun sopivuudesta naisille. Kiihstä huipentui vuonna 1928, kun naisten yleisurheilu lisättiin olympiakisojen ohjelmaan. Syntyi väittely naisyleisurheilun olympiakelpoisuudesta.

Kilpaurheilun vastustajat vetoavat terveysriskeihin

Ruotsissa ja Suomessa naisten kilpaurheilu sai alusta alkaen kovaa kritiikkiä osakseen. Naisurheilun vastustajat syyttivät naisurheilun puolestapuhujia sukupuolten välisten fyysisten ja psyykkisten erojen unohtamisesta. Vastustajien mielestä naisten kilpaurheilu oli vastoin luonnon lakeja. Kielteistä kantaa perusteltiin pääasiassa urheilun aiheuttamilla fyysisillä ja psyykkisillä vahingoilla. Näitä ei pystytty kuitenkaan todistamaan.

Käsitys "heikommasta sukupuolesta" eli sitkeästi, ja sukupuoliroolien tarpeellisuutta perusteltiin monin eri tavoin. Urheilua pidettiin miesten harrastuksena. Naisurheilun vastustajat katsoivat urheilun olevan naisille epäsoviva terveyshaittojen takia. Naisten miehisen ominaisuuksien uskottiin korostuvan ja vahingoittavan heidän sukupuoli-suuttaan. Naiset eivät hallinneet urheilusuoritusten tekniikkaa yhtä hyvin kuin miehet, joten heidän ei katsottu ansaitsevan tasa-arvoa urheilussa. Naisten ei itse asiassa uskottu olevan edes kiinnostuneita urheilusta.

Naisten kilpaurheilu oli kauhistus, koska vallinneen käsityksen mukaan vaara liikarasituksesta ja fyysisistä vaurioista oli ilmeinen. 1920-luvulla naisten harrastamiksi urheilulajeiksi hyväksyttiin voimistelu ja tennis sekä pallopeleistä käsi- ja koripallo. Uinti ja hiihto jakoivat mielipiteitä.

Lingiläisen voimistelun puolestapuhuja, Etelä-Ruotsin voimisteluopiston johtaja, majuri **J.G. Thulin**, korosti naisen tehtävää synnyttäjänä ja äitinä sekä kasvattajana. Onnistuakseen näissä tehtävissä nainen tarvitsi terveen ruumiin. Thulin muistutti naisten täydellisen tasa-arvon kannattajia miesten ja naisten anatomisista, fysiologisista ja psyykkisistä eroista. Hän kehotti naisia välttämään miehille tarkoitettuja harjoituksia. *"...Jos nainen miehistyy hänen ruumistaan valmennettaessa miehillä harjoituksilla, voi hänen erikoisnaisellinen kykynsä häviää, eikä hän siten enää ole sopiva äitiyteen, josta kansan turvallisuus riippuu. Jos vielä mainitsee naisen vaikutteille alttiimman mielen, lienee mainittu riittävästi syitä miesmäistä ruumiinkulttuuria vastaan."*

Vuonna 1928 voimistelunopettaja **Einar Oterdahl** tarkasteli Ruotsin voimistelunopettajien yhdistyksen eteläisen alueen vuosikokouksessa pitämässään esitelmässä, "Naisten urheilu", naisurheilua esteettisestä näkökulmasta. Hänen mukaansa yleisurheilussa voima ja nopeus yhdistettyinä hyvään tekniikkaan oli kaunista. Miesten yleisurheilu parhaimmillaan oli kaunista, mutta edes kaikki miehet eivät pystyneet kauniiseen suoritukseen.

Naisten yleisurheilu ei voinut olla kaunista, koska naisilta puuttuivat fyysiset edellytykset hallita tarpeellinen tekniikka, mikä oli ehdoton edellytys kauniille urheilusuoritukselle. Edellä esitetyn perusteella Oterdahl teki johtopäätöksen, että yleisurheilu oli miesten laji. Naisyleisurheilu oli epäesteettistä ja todellinen irvikuva kauniista miehisestä urheilusta.

Pohjoismaissa naisvoimistelijat osallistuivat keskusteluun naisille sopivista liikuntamuodoista. He suhtautuivat varovaisesti voimaa ja kestävyyttä sekä teknistä taitoa vaativiin urheilulajeihin. Yleisurheilun ja jalkapalloilun ei katsottu soveltuvan naisille. Pohjoismaiset naisvoimistelujärjestöt omaksuivat kielteisen kannan kilpaurheilua kohtaan. Taustalla vaikuttivat valtatekijät. Naisvoimistelujärjestöt halusivat pitää naisliikunnan ohjaket käsisään.

Pohjoismaisen naisvoimistelun johtohahmo **Elli Björkstén** perusteli kerta toisensa jälkeen kielteistä kantaansa sillä, että kilpaurheilun aiheuttamat haitat olivat suuremmat kuin sen tuottamat edut. Kilpaurheilussa mentiin liiallisuuksiin, hurmoksessa ei havaittu niitä haittoja, joita yksipuolinen valmennus aiheutti terveydelle ja sopusoinnulle. Kilpaurheilu oli turmiollista naisen ruumiille ja henkiselle kehitykselle ja vaikutti tätä kautta heikentävästi kansanterveyteen. Björkstén korosti äitiyttä ja sen merkitystä. Naisille soveltuvia liikuntamuotoja olivat voimistelu ja urheiluleikit luonnon helmassa. Naisen ruumis oli liian hauras ja heikko kestääkseen ne vaarat, joita kilpailujen vaatima ankara treenaus toi mukanaan.

Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton äänenkannattaja Kisakenttä suoritti 1911 kyselyn urheilusta ja kilpailuaatteesta. Vastanneista suurin osa asettui johtajiansa tapaan kilpaurheilua vastustavalle kannalle. Urheilua kannatettiin, mutta kilpailumista vastustettiin. Uusi kysely asiasta toteutettiin 1928. SNLL:n johto vastusti edelleen naisten kilpaurheilua. Yleinen mielipide oli kuitenkin muuttunut urheilulle myönteisempään suuntaan, joten jopa kilpaurheilua kannattavia mielipiteitä esitettiin. Naisurheilua ja kilpailutoimintaa vaadittiin otettavaksi naisjohdon alaiseksi. Taustalla vaikutti valtapeli naisliikunnan määräysvallasta.

Anni Collan perusteli SNLL:n kielteistä kantaa kilpaurheilun terveydellisillä vaaroilla. Lihasevähätyvät ja mustelmat olivat yleisiä vammoja kilpailuissa. Vaurioita voi Collanin mukaan tapahtua myös "pintaa syvemmilläkin". Urheilu voi aiheuttaa sydämenlaajentumista, sydänhermojen heikentymistä, hermostohäiriöitä ja kuukautishäiriöitä.

Elin Kallio vetosi lääkärien varoituksiin mahdollisista terveyshaitoista, mutta myönsi, ettei tiedossa tosin ollut tapauksia, jolloin naisten kilpailuista olisi ollut vaarallisia seurauksia. Hän arvosteli miehiä naisten ruumiinvoimien ali- ja yliarvioimisesta.

Martti Jukolan mielestä voimistelu, uinti, hiihto ja palloleikit olivat naisille sopivaa liikuntaa. Hän korosti naisellisuutta. **Lauri Pihkalan** mukaan naisten yleisurheilua vastaan puhuvat fysiologiset, terveydelliset ja esteettiset tekijät. Toisaalta hän totesi *"...Ei tosin ole todistettu, että kilpailumielessä otetun yleisurheilun vaatimat ponnistukset vahingoittaisivat naisen elintoimintaa ja terveyttä, mutta ei ole myöskään todistettu päinvastaista."* Pihkalan mielestä urheilu on pojille normaalia, mutta tytöille ei. Se, ettei yleisurheilu sovellu naisille, ei ollut niinkään kiinni anatomiasta kuin hermorakenteesta.

Vielä vuonna 1932 SNLL:n puheenjohtaja tohtori **Kaarina Kari** "pelotteli" naisia liiallisesta urheilusta, joka kehittäisi naisruumiin miesmäiseksi. Hän väitti, että kilpailuja järjestävät miehet pakottivat naiset kilpailemaan terveydelle epäedullisena aikana. Karin mukaan SNLL suositteli mitä lämpimimmin naisille urheilua urheilun vuoksi, mutta ei kilpailua silmällä pitäen. Hän esitti mielipiteenään seuraavaa: *"Kaiken liikuntakasvatuksen päämääränä on kautta aikojen ollut kohottaa kansan yleistä terveyttä ja kuntoisuutta tehdäkseen sen jäsenet kyvykkäämmiksi suorittamaan jokapäiväisen työnsä. Tämän päämäärän saavuttamiseksi ei tarvita kilpaurheilua. Kilpailuun valmistautuminen, varsinkin kansainvälisiin, häiritsee työntekoa, jopa pakottaa lyömään sen laimin."*

Puolestapuhujat kehottivat naisia kokeilemaan eri urheilulajeja

Helmi Paasonen selosti Kisakentän pyynnöstä Työväen Urheiluliitossa saamiaan kokemuksia naisten kilpaurheilusta. TUL:lla oli kokemusta asiasta, koska liitto oli järjestänyt koko olemassaolonsa ajan naisten kilpailuja miesten kilpailujen yhteydessä. Paasonen mielestä säännöllisesti ja järkevästi harjoitettuna kilpaurheilu ei ollut naisille sen vaarallisempaa kuin miehillekään. Tosin hän myönsi, ettei asiaa ei ollut tutkittu lääketieteellisesti.

Paasonen korosti pätevien ohjaajien merkitystä. Epäkohtana hän piti sitä, että useat naiset laiminlöivät harjoittelun, joka oli ehdoton edellytys kilpailuihin osallistumiselle. Paasonen mielestä kilpailuissa menestyminen toi naisille itseluottamusta, omanarvontuntoa ja rohkeutta.

Ellen Wählberg Raahesta ei löytänyt mitään päteviä järkeisyyttä, joitten perusteella voitaisiin kieltää terveitä naisia ottamasta osaa urheilukilpailuun, jos he sitä haluavat. Kilpailujen järjestys ja johto oli naisten otettava omiin käsiinsä.

Helsinkiläinen **Elina Jääskeläinen** (TUL) piti kiivassävyisessä kirjoituksessaan kilpaurheilua naisille paljon sopivampana, naisellisempänä ja terveellisempänä kuin yleisen mielipiteen hyväksymiä harrastusmuotoja jazziasta, tupakoimista ja ryypäämistä, joiden parissa naiset ovat miesten rinnalla pääkaupunkiseudulla. Hän ei nähnyt mitään vaaraa siinä, jos Suomen nuoret naiset, jotka joutuvat elämänsä varrella tekemään hyvinkin raskaita ja urheiluun verraten epäterveellisiä töitä, ryhtyvät urheilemaan.

Jääskeläinen arvosteli vanhoillista väkeä siitä, että he ryhtyivät moralisoimaan heti, jos naiset ryhtyivät harrastamaan jotakin uutta. Hän totesi tapahtumien kehityskulusta seuraavaa: *"...Nykyajan nainen on hämmästyttänyt näitä "lainlaatioita" monella alalla, ja aina näille "uusille urille" tuleville naisille on päin kasvoja sanottu: tuo ei sovi sinulle. Mutta kun he siitä huolimatta ovat harrastustaan jatkaneet, niin vähän ajan perästä "ankara yleinen mielipide" on unohtanut entisen veisuun ja päinvastoin väittänyt, että tuohan on vallan luonnollista naiselle. Urheilussa on asia aivan sama."*

K.E. Levälähti uskoi kilpaurheilun sopivan naisille. Hän piti suorastaan Suomen naisten velvollisuutena ryhtyä kokeilemaan kilpaurheilua, koska muukin sivistynyt maailma kokeili sitä. Vain kokeilemalla saataisiin selville naisille soveltuvat lajit.

Ruotsalaisen voimistelujohtaja **Mary Billguistin** mielestä useimmat urheilulajit soveltuivat naisille, kunhan vain muistettiin, ettei voimia saanut ylittää. Yleisurheilu teknisenä lajina oli ainut laji, jonka suhteen täytyi olla varovainen mietittäessä, voitiinko se ottaa naisten ohjelmaan, koska siinä helposti ylitettiin omat voimat. Billguist syytti miehiä kilpailujen korostamisesta. Naiset eivät pitäneet kilpailuja välttämättöminä.

Koululiikunta raivasi tietä naisliikunnalle

Koululaisurheilu viitoitti tietä naisten urheiluharrastukselle. Kun silloiset urheilukipinän saaneet tytöt varttuivat naisiksi 1920-luvulla, paineet kasvoivat naisurheilun kehittämiseksi.

Ruotsin Koululaisurheiluliiton hallituksen jäsen rehtori **Gösta Malmgren** puhui 1924 tyttöjen urheiluharrastuksen puolesta. Hän myönsi, että oli itse ensin epäillyt urheilun yllirasittavan tyttöjä. Niiden neljän vuoden aikana, kun urheilu oli ollut virallisena oppiaineena Ruotsissa, hän ei ollut havainnut edellä mainittujen pelkojen toteutuneen. Malmgren totesi olevansa vankasti sitä mieltä, että asiallisesti hoidettuna urheilu oli hyödyllinen ja sopiva liikunnan muoto tytöille ja hyvää vaihtelua voimistelulle, jota nuoriso piti ikävystyttävänä koululiikunnan muotona.

Väinö Laherma totesi 1928: *"...Olen kokemuksen perusteella havainnut, että koulutytöillä elää sängen voimakas yleisurheilu- ja palloiluvietti, joka saattaa olla aika voimakkaan kilpailuhengen läpitunkema."*

Uusi tutkimustieto kumosi väitteet terveysriskeistä

Jälkeenpäin asiaa tarkasteltaessa epäilyt kilpaurheilun sopivuudesta naisille olivat enimmäkseen pelkkää luulottelua. Lääkärit pelkäsivät kilpaurheilun aiheuttavan naisille gynekologisia vaurioita. Tilastot ja tutkimukset osoittavat, että tässä suhteessa esiintyi liioittelua. Kilpaurheilun aiheuttamien vahinkojen määrä jäi odotettua pienemmäksi.

Naisurheilun puolestapuhuja ruotsalainen lääkäri **Andrea Andreen-Svedberg** pohti: Miksi naiset haluavat harrastaa liikuntaa? Hänen mielestään tämä johtui siitä, että naiset halusivat hallita omaa ruumistaan: *"...etteivät lihoisi ja tulisi kömpelöiksi, saadakseen normaalit elintoiminnot, saadakseen paremmin unta, vahvistaakseen hermostoaan sekä nauttiakseen nuoruudesta ja jännityksestä. Toisille ystävyysuhteet olivat tärkein syy harrastaa liikuntaa."*

Andrea Andreen-Svedberg seurasi 1920-luvun lopussa parhaita yleisurheilijoita Ruotsin mestaruuskilpailuissa ja tutki urheilusuoritusten heille aiheuttamia vaikutuksia. Hän kumosi tutkimuksillaan monia väitteitä yleisurheilun vaaroista. Tutkimustulokset osoittivat selvästi, että suuret kilpailut olivat vaativia, mutta naiset kestivät hyvin rasituksen sekä fyysisesti että psyykkisesti.

Andreen-Svedberg seurasi useamman vuoden ajan urheilijatyttöjen fyysistä kehitystä ja havaitsi urheilulla olleen hyödyllistä vaikutusta heidän terveydentilaansa, ulkonäköönsä ja persoonallisuuteensa. Sen sijaan väitetyjä urheilun naisille aiheuttamia vaaroja ei pystytty hänen mukaansa todistamaan. Vaarat voitiin pitkälti välttää asiantuntevan urheilujohdon ja lääkärintarkastusten avulla, koska vain terveenä tuli osallistua kilpailuihin. Urheilun psyykkiset riskit olivat ilman muuta vaarallisempia kuin fyysiset riskit niin naisille kuin miehillekin.

Julkinen sana muutti asennettaan

Julkisen sanan merkitys mielipidemuokkaajana oli kiistaton. Siksi on mielenkiintoista tarkastella ruotsalaisen Idrottsbladetin (IB) suhtautumistapaa naisurheiluun. Lehden asenne oli 1920-luvun alussa naisurheilua aliarvostava. Parhaiten naiset pääsivät lehden sivuilla esille uintiurheilussa. IB:ssa julkaistiin valokuvia ja kuvatekstejä naisuimareista sekä pieniä selostuksia kilpailuista. Naisten yleisurheilukilpailuista oli vähän juttuja, ja silloinkin ne kertoivat ulkomailla pidetyistä kilpailuista. Selostusten vähättelevästä sävystä voi päätellä, ettei naisurheiluun suhtauduttu vakavasti. Päähuomio oli naisten ulkonäön kuvailussa. Naisten tuloksia verrattiin nuorten poikien tuloksiin. Ilmeisenä tarkoituksena oli osoittaa saavutettujen tulosten vähäpätöisyys.

IB julkaisi 1918 selostuksen ensimmäisestä Tukholmassa käydystä naisten jalkapallo-ottelusta. Kirjoituksen sävy oli huvittunut: *"...Peli oli yleensä vain sätkyttelyä ja juoksemista, mutta mukavaa varsinkin yleisölle, joka kiemurteli naurunkouristuksissa."* Selostuksen mukaan kaikki naiset olivat yhtä aikaa pallon kimpussa ja potkivat palloa, maata ja toisiaan. Taktiikasta ja syöttöpelistä ei ollut tietoaakaan, vaan kaikki yrittivät tavoitella palloa ja pujotella sen kanssa.

Oli varmasti tosiasia, että naisten peli, kun sitä verrattiin miesten otteluun, oli alkeellista, mutta tämä oli luonnollista, koska naisilla lajin harrastus oli vasta alussa. Lehtien sivuilla tätä ei kuitenkaan huomioitu, vaan kielteinen tuomio lausuttiin empimättä. Tällöin ei vaivauduttu pohtimaan sitä, olivatko naiset itse nauttineet pelistä. Naiset halusivat päästä mukaan kilpailuihin, koska ne tekivät liikunnan hausemmaksi.

Yleisurheilu oli miehinen laji, joten pohdittaessa sen soveltuvuutta naisille mielipiteet jakautuivat jyrkästi kahtia. Nimimerkki Kalmar kertoi IB:ssä 5.12.1921 ranskalaisten naisten Kansainväliselle Olympiakomitealle tekemästä esityksestä naisten yleisurheilun ottamiseksi mukaan Pariisin olympiakisoihin. Kalmarin toteamus asiasta oli seuraava:

"...Jumala meitä suojelkoon. Annetaan naisten uida, pelata tennistä ja voimistella, mutta tehkäämme kaikkemme, että välttyisimme siltä yleisurheilussa."

Ensimmäinen asiallinen kilpailuselostus naisten yleisurheilukilpailuista ilmestyi IB:ssa 11.7.1925. Tällöin lehti julkaisi selostuksen naisten Englannin yleisurheilumestaruuskilpailuista. Kirjoittaja sanoo yllättyneensä kilpailujen korkeasta tasosta. Hän ihmetteli englantilaisten naisten hyvää tekniikkaa ja tuloksia.

Kirjoituksessa ihmetellään, miksi naisten yleisurheilu ei ollut levinnyt sellaiseen urheilumaahan kuin Ruotsiin, jossa naisten mielenkiinto lajia kohtaan oli kirjoittajan mukaan epäilyksettä yhtä suuri kuin naisurheilun edelläkävijämaissa USA:ssa, Englannissa ja Ranskassa. Myös Ruotsin koulunuorten syyskisoissa oli nähty, että tyttöjen mielenkiinto yleisurheilua kohtaan oli yhtä suuri kuin poikien. Vuonna 1926 Ruotsin naisurheilussa alkoi positiivisen kehityksen aika. Useat urheilutoimittajat muuttivat käsitystään naisurheilusta Göteborgissa järjestettyjen hyvin onnistuneiden "naisolympialaisten" jälkeen.

Lähteet

Kirjallisuus

Anderstedt Claes, Kvinnoidrottens utveckling i Sverige. Malmö 1984.

Frostell Gunnar, Folkets hälsa. Stockholm 1926.

Green Harvey, Fit for America, Health, Fitness, Sport and American Society. New York 1986.

Hakulinen Timo, Liikuntaharrastuksen kehitys Ruotsissa vuosina 1919-1930. Yleisen historian laudatututkielma Joensuun yliopistossa 1995.

Nordisk familjeboks sportlexikon I-VII. Stockholm 1938-1949.

Sandblad Henrik, Olympia och Valhalla. Idéhistoriska aspekter av den moderna idrottsrörelsens framväxt. Stockholm 1985.

Svensk idrott. Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbunds årsbok 1911-1930.

Svenska Idrottsförbundet 1895-1945. Toim. Svensson Sten. Stockholm 1945.

Olympialaiskisat Amsterdamissa 1928, III. Toim. Jukola Martti. Porvoo 1928.

Olympialaiskisat Los Angelesissa 1932, IV. Toim. Santala Lauri, Pihkala Lauri ja Niiniluoto V.J. Porvoo 1933.

Vår idrott. En bok om kroppsövning och karaktärsdanning. Stockholm 1930.

Lehdistö

Gymnastikbladet

Idrottsbladet (Stockholm)

Kisakenttä

Tidskrift i gymnastik